

PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO PEDAGOGŲ, IKIMOKYKLINIO UGDYMO ĮSTAIGŲ VADOVŲ, JŲ PAVADUOTOJŲ KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO PROGRAMA

Programos rengėjas (-ai)

Dr. Audronė Allan, Regina Beinorienė, Rasa Jankauskienė, dr. Sergejus Neifachas, Virgilijus Pupeikis, Erika Poškevičienė, Raminta Rupšienė

Programos pavadinimas

Kaip kūrybiškai ir kokybiškai įgyvendinti atnaujintą priešmokyklinio ugdymo programą?

Programos anotacija (aktualumas, reikalingumas, prioritetinga kryptis)

Bendrųjų programų ugdymo turinys atnaujinamas remiantis švietimo būklės analize. Siekiant užtikrinti aukštesnę vaikų ugdymo kokybę stiprinamas kryptingas vaikų vertybinis ugdymas, ugdomos kompetencijos, būtinos sėkmingai gyventi šiuolaikiniame pasaulyje, suteikiami tvarūs žinių pagrindai, mokymosi turinys siejamas su gyvenimo aktualijomis. Vykstant Bendrųjų ugdymo programų turinio pokyčiams ankstinamas mokinių, dalyvaujančių Priešmokyklinio ir Pradinio ugdymo programose, ugdymas. Šios programos atnaujinamos, siekiant atliepti 5–6 metų vaikų interesus, puoselėti jų gerovę ir tenkinti kiekvieno vaiko individualius, savitus poreikius ir galimybes. Vienų metų Priešmokyklinio ugdymo programos turinys derinamas su Pradinio ugdymo bendrosios programos turiniu ir orientuotas į vaiką, jam aktualų kontekstą, problemas. Per septynerius metus priešmokykliniame ugdyme įvyko svarbių pokyčių, o LR Švietimo įstatymo pataisos parengtos stengiantis vaiko pasirengimą mokyklai kuo labiau individualizuoti. Į priešmokyklines grupes galės ateiti ir penkiamečiai, ir šešiamečiai, pagal poreikius ugdytis arba vienus, arba dvejus metus. Tarptautiniai mokinių pasiekimų tyrimai rodo, kad kiekvienai metais dalyvaujantiems instituciniame ugdyme duoda vis didesnę pridėtinę vertę, todėl vaikams sudaromos galimybės kiekvienam tinkamu tempu (pvz., iki 5 m. nelankė ugdymo įstaigos, turi specialiųjų ugdymosi poreikių ir t.t.) pasirengti sėkmingai mokymosi mokykloje pradžiai. 2019 m. patvirtintos Bendrųjų programų atnaujinimo gairės, siekiant užtikrinti aukštesnę priešmokyklinio ugdymo kokybę. Šiuo metu (nuo 2021 m.) atnaujinama Priešmokyklinio ugdymo bendroji programa bus pradėta įgyvendinti nuo 2022 metų rugsėjo mėnesio. Programoje atsiranda 7 naujos kompetencijos (kūrybiškumo, kultūrinė, komunikavimo, pažinimo, pilietinė, socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos, skaitmeninė), keičiasi programos struktūra (išskiriamos pasiekimų sritys, nurodomos mokymosi turinio sritys, įvardijami pasiekimų lygių požymiai, siekiant geriau įvertinti kiekvieno vaiko poreikius, tikslingiau jam talkinti). Su atnaujinta bendrąja programa turi keistis priešmokyklinio ugdymo praktika, ugdymo procesą labiau orientuojanti į patyriminį ugdymą, vaiko patirtį, ugdymąsi ir pažinimą per žaidimą, tyrinėjimą. Pedagogai turi pasirengti sėkmingai įgyvendinti programą.

Ši kvalifikacijos tobulinimo programa yra skirta plėtoti priešmokykliniame ugdyme dirbančių priešmokyklinio ugdymo pedagogų ir vadovų (direktorių arba pavaduotojų ugdymui) kompetencijas, būtinas sėkmingam atnaujintos (2022 m.) bendrosios priešmokyklinio ugdymo programos įgyvendinimui ir įsijungimui į priešmokyklinio ugdymo tikslingos praktikos kaitą.

Numatoma, kad kvalifikacijos tobulinimo programoje dalyvaus tikslinė grupė – ugdymo įstaigos priešmokyklinio ugdymo pedagogas ir vienas iš vadovų. Dalyviai apžvelgs priešmokyklinio ugdymo kaitos tendencijas, susipažins su atnaujinta priešmokyklinio ugdymo programa, išbandys jos įgyvendinimo galimybes, reflektuos priešmokyklinio ugdymo pažangią praktiką, susipažins su projektinio darbo metodinėmis rekomendacijomis. Programos metu dalyviai išmoks planuoti ir įgyvendinti atnaujintą ugdymo turinį, fiksuoti, vertinti individualius vaikų ugdymosi pasiekimus ir pagal pastebėtus pokyčius suteikti grįžtamąjį ryšį vaikui ir jo tėvams (rūpintojams, globėjams), toliau kryptingai planuoti pagalbą vaikui, bendradarbiaujant su tėvais ir švietimo pagalbos specialistais.

Pagrindinis dėmesys kvalifikacijos tobulinimo programoje skiriamas šiuolaikinės didaktikos, gerosios praktikos pavyzdžių analizei, pedagoginės veiklos (pvz., žaidybinių situacijų planavimo, projekto, užduoties, vertinimo) projektavimui, ugdymo praktikos tobulinimo sprendimų paieškai. Šioje programoje numatyta 30 akad. val. praktinių užsiėmimų ir 10 akad. val. teorinių pristatymų. Du trečdaliai programoje numatytų naudoti metodų orientuoti į praktinę veiklą bei skirti individualiam dalyvių ar jų grupių darbui. Be to, įgyvendinant kvalifikacijos tobulinimo programą mokymų dalyviai dirbs virtualioje mokymosi aplinkoje (MOODLE), kur bus atliekamos užduotys, įkeliami savarankiški dalyvių darbai (geroji patirtis), teikiamos konsultacijos. Kiekvienas mokymų dalyvis turės galimybę pristatyti savo savarankišką darbą – pokyčio projektą, gauti grįžtamąjį ryšį bei nusimatyti tolesnės saviugdos kryptis.

Kvalifikacijos tobulinimo programa truks 40 akademinių valandų, vyks 3 sesijos. Tarp sesijų rekomenduojama palikti laiko tarpus savarankiškiems darbams atlikti. Pirmoje sesijoje (1 diena) rekomenduojama reflektuoti priešmokyklinio ugdymo kaitos tendencijas Lietuvoje ir užsienyje, susipažinti su atnaujinta priešmokyklinio ugdymo programa, parengta programos įgyvendinimo metodine medžiaga, šiuolaikinės didaktikos tendencijomis, akcentuojant 5–6 metų vaikų amžiaus tarpsnio ypatumus. Antroje sesijoje (3 dienos) rekomenduojama išbandyti įvairias praktines veiklas, padedančias įgyvendinti atnaujintą priešmokyklinio ugdymo programą, bei šio amžiaus tarpsnio ugdymo pokyčius. Trečioje sesijoje (1 diena) rekomenduojama skirti laiko ugdymo įstaigos komandos (priešmokyklinio ugdymo pedagogo ir vadovo) savarankiškų darbų refleksijai ir asmeninės medžiagos (pvz., veiklų planų, projektų ir kt.), parengtos darbui pagal atnaujintą Priešmokyklinio ugdymo bendrąją programą, pristatymui.

Programos tikslas

Tobulinti priešmokyklinio ugdymo srityje dirbančių priešmokyklinio ugdymo pedagogų ir vadovų (direktorių arba pavaduotojų ugdymui) kompetencijas, būtinas šiuolaikinio, vaiko poreikius atliepiančio ugdymo proceso organizavimui bei kokybiškam (sėkmingam) atnaujintos (2022 m.) Priešmokyklinio ugdymo bendrosios programos įgyvendinimui.

Programos uždaviniai

1. Supažindinti priešmokyklinio ugdymo pedagogus, ugdymo įstaigų vadovus su atnaujinta Priešmokyklinio ugdymo programa bei aptarti kaitos tendencijas, šiuolaikinės didaktikos prieigas, ugdymo turinio įgyvendinimo galimybes.
2. Per praktinių pavyzdžių analizę ir ugdymo veiklos situacijų modeliavimą atskleisti praktines atnaujintos Priešmokyklinio ugdymo programos įgyvendinimo galimybes.
3. Tobulinti mokymų dalyvių priešmokyklinio ugdymo kokybės reflektavimo gebėjimus; gilinti bendradarbiavimo ir komandinės veiklos gebėjimus; stiprinti mokytojų gerosios patirties sklaidą ir kolegialų mokymąsi (tinklaveiką) bei praktinius savo veiklos pokyčius.

Programos turinys, trukmė, naudojami mokymo(si) metodai (būdai)

Eil. Nr.	Tema	Teorija	Praktika	Savarankiškas darbas	Iš viso	Mokymo metodai
1. Supažindinti priešmokyklinio ugdymo pedagogus, ugdymo įstaigų vadovus su atnaujinta Priešmokyklinio ugdymo programa bei aptarti kaitos tendencijas, šiuolaikinės didaktikos prieigas, ugdymo turinio įgyvendinimo galimybes (I sesija).						
1.	Priešmokyklinio ugdymo kaitos kryptys: kas keičiasi? Dėl ko keičiama?	0,5			0,5	Pranešimai, dalyvių turimos patirties šiais klausimais refleksija
2.	Priešmokyklinio ugdymo programos paskirtis, tikslas ir uždaviniai: jų dermė ir sąsajos su kaitos tendencijomis (ugdymo turinio atnaujinimu, tėvų švietimu ir konsultavimu).	1			1	Pranešimas, diskusijos, vaizdo įrašo su konkrečia praktika aptarimas
3.	Kompetencijomis grįsta priešmokyklinio ugdymo praktika: kompetencijų samprata, turinys, sandai.	0,5	1		1,5	Individualios refleksijos, grupės darbas ir bendras pasidalinimas
4.	Penkiamečiai ir šešiamečiai priešmokykliniame ugdyme: psichologinis, didaktinis ir organizacinis aspektai.	1	0,5		1,5	Pranešimas ir konkrečios veiklos analizė, parodant kokios veiklos vaikus skatina kelti klausimus, inicijuoti kūrybines veiklas atliepiant 5–6 m. vaikų gebėjimus
5.	Atnaujintas priešmokyklinio ugdymo turinys: ugdymo turinio sąranga, kompetencijų raiška, pasiekimų sritys ir pasiekimai.	1	1		2	Pranešimas ir praktinio pavyzdžio analizė organizuojant veiklas, fiksuojant vaikų pažangą
6.	Priešmokyklinio ugdymo didaktikos principai: socialinio konstruktyvizmo, personalizuoto ugdymo, įtraukiojo ugdymo, patirtinio mokymosi, projektų metodo ir kt.	0,5	0,5		1	Pranešimas, po kurio dalyviai rengia veiklos planą, darbo su tėvais algoritmą, vaiko individualios pažangos fiksavimo pavyzdį ar kt.
7.	Mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimas priešmokykliniame ugdyme: formuojamojo vertinimo principai; pasiekimų lygmenys ir jų panaudojimas.	0,5			0,5	Pranešimas ir individualios refleksijos

		5	3		8	
2. Per praktinių pavyzdžių analizę ir ugdymo veiklos situacijų modeliavimą atskleisti praktines atnaujintos Priešmokyklinio ugdymo programos įgyvendinimo galimybes (II sesija).						
1.	Kūrybiškumo ir komunikavimo kompetencijų ugdymas įgyvendinant atnaujintą Priešmokyklinio ugdymo programą.	0,5	1		1,5	Pranešimas, praktinė veikla ir metodinės medžiagos rengimas
2.	Komunikavimo ir kūrybiškumo kompetencijų plėtots planavimas ir įgyvendinimas priešmokyklinio ugdymo praktikoje: ugdytinių iniciatyvą palaikantys ugdymo planavimo sprendimai, ugdymo organizavimo alternatyvos, aplinkos kūrimo ir metodų parinkimo galimybės.	1	2		3	Iliustratyvus pavyzdžių pristatymas; darbas grupelėse; bendros diskusijos
3.	Komunikavimo ir kūrybiškumo kompetencijų integravimo galimybės skirtingose ugdymo srityse ir kontekstuose: idėjų paieška ir veiklų modeliavimas.	0,5	2		2,5	Idėjų generavimo ir dalijimosi metodai. Minčių lietus, mąstymo žemėlapiai
4.	Komunikavimo ir kūrybiškumo kompetencijų ugdymas: patirties reflektavimas ir tobulėjimo kryptių apibendrinimas.		1		1	Individuali refleksija ir pasidalinimas
5.	Pilietinės, pažintinės ir skaitmeninės kompetencijų ugdymas įgyvendinant atnaujintą priešmokyklinio ugdymo programą.	0,5	1		1,5	Pranešimas, praktinė veikla ir metodinės medžiagos rengimas
6.	Pilietinės, pažintinės ir skaitmeninės kompetencijų plėtots planavimas ir įgyvendinimas priešmokyklinio ugdymo praktikoje: ugdytinių iniciatyvą palaikantys ugdymo planavimo sprendimai, ugdymo organizavimo alternatyvos, aplinkos kūrimo ir metodų parinkimo galimybės.	0,5	1		1,5	Iliustratyvus pavyzdžių pristatymas; darbas grupelėse; bendros diskusijos
7.	Pilietinės, pažintinės ir skaitmeninės kompetencijų integravimo galimybės skirtingose ugdymo srityse ir kontekstuose: idėjų paieška ir veiklų modeliavimas.		2		2	Idėjų generavimo ir dalijimosi metodai. Minčių lietus, mąstymo žemėlapiai
8.	Pilietinės, pažintinės ir skaitmeninės kompetencijų ugdymas: patirties reflektavimas ir tobulėjimo kryptių apibendrinimas.		1		1	Individuali refleksija ir pasidalinimas

9.	Kultūrinės ir SESG kompetencijos ugdymas įgyvendinant atnaujintą priešmokyklinio ugdymo programą.	0,5	1		1,5	Pranešimas, praktinė veikla ir metodinės medžiagos rengimas
10.	Kultūrinės ir SESG kompetencijų plėtotės planavimas ir įgyvendinimas priešmokyklinio ugdymo praktikoje: ugdytinių iniciatyvą palaikantys ugdymo planavimo sprendimai, ugdymo organizavimo alternatyvos, aplinkos kūrimo ir metodų parinkimo galimybės.	0,5	1		1,5	Iliustratyvus pavyzdžių pristatymas; darbas grupelėse; bendros diskusijos
11.	SESG ir kultūrinės kompetencijų integravimo galimybės skirtingose ugdymo srityse ir kontekstuose: idėjų paieška ir veiklų modeliavimas.		2		2	Idėjų generavimo ir dalijimosi metodai. Minčių lietus, mąstymo žemėlapiai
12.	SESG ir kultūrinės kompetencijų ugdymas: patirties reflektavimas ir tobulėjimo krypčių apibendrinimas.		1		1	Individuali refleksija ir pasidalinimas
13.	Formuojamasis vertinimas ir ugdymo personalizavimas / individualizavimas priešmokyklinio ugdymo praktikoje: pasiekimų vertinimo ir įsivertinimo metodai bei jų taikymo pavyzdžių pristatymas / demonstravimas, analizė ir aptarimas.	1	3		4	Iliustratyvus pavyzdžių pristatymas; darbas grupelėse; idėjų generavimo ir dalijimosi metodai; bendros diskusijos.
		5	19		24	
Tobulinti mokymų dalyvių priešmokyklinio ugdymo kokybės reflektavimo gebėjimus; gilinti bendradarbiavimo ir komandinės veiklos gebėjimus; stiprinti mokytojų gerosios patirties sklaidą ir kolegialų mokymąsi (tinklaveiką) bei praktinius savo veiklos pokyčius. (III sesija)						
1.	Priešmokyklinio ugdymo programos įgyvendinimo patirtys: projektinės užduoties pristatymas ir aptarimas.		6		6	Pristatymas ir aptarimas
2.	Bendradarbiavimo tobulinantis ir įgyvendinantis Priešmokyklinio ugdymo bendrąją programą galimybės: grupių darbo apibendrinimas ir bendradarbiavimo galimybių išryškkinimas.		1		1	Apibendrinančios diskusijos
3.	Mokymų patirties reflektavimas ir tobulėjimo krypčių apibendrinimas.		1		1	Individuali refleksija, pasidalinimas ir įsivertinimas
		0	8		8	
	Viso valandų:	10	30		40	

Tikėtina (-os) kompetencija (-os), kurią (-ias) įgyja Programą baigęs asmuo
Šioje programoje tikslingai bus plėtojamos **didaktinės kompetencijos:**

- *Ugdymo(si) turinio įgyvendinimo ir tobulinimo kompetencija*. Didžiausias dėmesys bus skiriamas ugdymo(si) veiklų ir užduočių planavimui, ugdymo strategijų, priemonių ir metodų parinkimui. Taip pat bus sudarytos sąlygos išbandyti skirtingų metodų taikymą.
- *Ugdymo(si) aplinkų, ugdymosi turinio ir situacijų įvairovės kūrimo kompetencija*. Kadangi priešmokykliniame amžiuje dominuoja patirtinis mokymasis, pagrindinis ugdytojo uždavinys yra kurti ugdymosi kontekstus, todėl kvalifikacijos tobulinimo programoje pagrindinis dėmesys bus skiriamas mokymuisi kurti skatinančią ir kūrybišką aplinką, pritaikytą priešmokyklinio amžiaus vaikams.
- *Mokinių /ugdytinių pasiekimų ir pažangos vertinimo kompetencija*. Kadangi su atnaujintomis programomis numatoma mokymosi pasiekimų kaita, daug dėmesio bus skiriama mokymuisi kelti vertinimo tikslus, parinkti vertinimo metodus, parengti vertinimo priemonės ir jas taikyti.
- *Mokinių /ugdytinių skirtybių ir galimybių pažinimo (specialiųjų gebėjimų ir poreikių atpažinimo), pagalbos teikimo mokantis ir mokinių /ugdytinių motyvavimo kompetencija*. Priešmokykliniame ugdyme numatomas 5–6 metų amžiaus vaikų dalyvavimas bei įtraukaus ugdymo principų taikymas, todėl kvalifikacijos tobulinimo programoje bus skiriama dėmesio ir individualių ugdymosi poreikių atpažinimui bei ugdymo personalizavimui.

Taip pat bus sudarytos sąlygos plėtoti pedagogų **bendrasias kompetencijas**:

- *profesinės komunikacijos kompetenciją* tobulins seminaruose diskutuodami su kolegomis iš kitų institucijų, dalindamiesi patirtimi ir jungdamiesi į profesinius tinklus (išorinė komunikacija), o tarp seminarų atlikdami užduotis komunikuos ugdymo turinio kaitos iniciatyvas savo ugdymo institucijos bendruomenėje (vidinė komunikacija).
- *asmeninio tobulėjimo ir mokėjimo mokyti kompetenciją* plėtos atnaujintų programų kontekste reflektuodami savo nuostatas, žinias ir sugebėjimus bei priims sprendimus dėl žinių ir įgūdžių atnaujinimo.
- *naujų technologijų ir informacijos valdymo kompetenciją* plėtos dalyvaudami nuotolinėje seminaro dalyje: realaus laiko virtualiuose susitikimuose ir naudodami asinchroninio bendravimo ir bendradarbiavimo platformą Moodle.

Įgytų kompetencijų į(si)vertinimo būdai

Seminaro dalyvių įsitraukimo atliekant individualias ir grupines praktines užduotis stebėjimas, dalyvio asmeninio (komandinio) projekto rengimas ir pristatymas. Dalyvių kvalifikacijos tobulinimo proceso ir rezultatų refleksijos (vertinimas ir įsivertinimas).

Programai vykdyti naudojama mokomoji medžiaga ir techninės priemonės:

I sesija. Supažindinti priešmokyklinio ugdymo pedagogus, ugdymo organizatorius su atnaujinta Priešmokyklinio ugdymo programa: kaitos tendencijomis, ugdymo turiniu ir jo įgyvendinimo galimybėmis.

1. Pateiktis „Priešmokyklinio ugdymo kaitos kryptys“ (30 min.).
2. Pateiktis „Priešmokyklinio ugdymo programos paskirtis, tikslas ir uždaviniai”.
Diskusija „Ką naujo išvelgiame PU ?“ (30 min.).
3. Pateiktis „Kompetencijomis grįsta priešmokyklinio ugdymo praktika: kompetencijų samprata, turinys, sandai“ (60 min.).
Diskusija ir individualios refleksijos „Kaip pasikeitė kompetencijų turinys?“ (60 min.).
4. Pateiktis „Penkiamečiai ir šešiamečiai priešmokykliniame ugdyme: psichologinis, didaktinis ir organizacinis aspektai“ (60 min.).
Praktinis darbas *Priešmokyklinio amžiaus (5–6 metų) vaiko socialinės-emocinės ir kognityviosios raidos aprašo* (2021) analizė ir diskusija (30 min.).
5. Pateiktis „Atnaujintas priešmokyklinio ugdymo turinys“ (60 min.).
Praktinė užduotis grupėms: „Kaip programoje sudarytas mokymosi turinys?, „Kaip kompetencijos sutampa su mokymosi turiniu?“ (60 min.).
6. Pateiktis „Priešmokyklinio ugdymo didaktikos principai“: socialinis konstruktyvizmas, personalizuotas ugdymas, įtraukusis ugdymas, universalus dizainas ir kt. (30 min.).

Dokumento *Ankstyvojo amžiaus vaikų įtraukusis ugdymas. Naujos įžvalgos ir įrankiai. Galutinė jungtinė ataskaita* (2017) analizė ir diskusija (30 min.).

7. Pateiktis „Mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimas priešmokykliniame ugdyme”.

Diskusija ir individuali refleksija „Kaip keičiasi PU pasiekimų ir pažangos vertinimas?” (30 min.).

II sesija. Per praktinių pavyzdžių analizę ir ugdymo veiklos situacijų modeliavimą atskleisti praktines atnaujintos Priešmokyklinio ugdymo programos įgyvendinimo galimybes.

1. Pateiktis „Kūrybiškumo ir komunikavimo kompetencijų ugdymas” (30 min.).

Praktinis darbas – kūrybiškumo ir komunikavimo kompetencijų analizė <https://www.mokykla2030.lt/kompetenciju-ir-vaiko-raidos-aprasai/> (60 min.).

2. Pateiktis „Komunikavimo ir kūrybiškumo kompetencijų plėtotės planavimas ir įgyvendinimas priešmokyklinio ugdymo praktikoje: ugdytinių iniciatyvą palaikantys ugdymo planavimo sprendimai, ugdymo organizavimo alternatyvos, aplinkos kūrimo ir metodų parinkimo galimybės” (60 min.).

Leidinio *Patirčių erdvės* projektų „Kaip virti žodžių šiupininę?” (II knyga, 28 p.), „Kaip kalbėti per atstumą” (II knyga, 31 p.) analizė, atrandant sąsajas su kūrybiškumo ir komunikavimo kompetencijomis. Aptarti projektuose taikomus metodus, kuriamas aplinkas, parenkamas priemonės, galimybes aktyviam vaiko dalyvavimui. Užduoties pristatymas (120 min.).

3. Pateiktis „Komunikavimo ir kūrybiškumo kompetencijų integravimo galimybės skirtingose ugdymo srityse ir kontekstuose: idėjų paieška ir veiklų modeliavimas”.

Praktinis darbas: sukurti projektą, orientuotą į komunikavimo ir kūrybiškumo kompetencijų ugdymąsi numatant projekto tikslą, planą, galimas vaikų idėjas ir projektinę veiklą, numatomus vaikų pasiekimus. Užduoties pristatymas (120 min.).

4. Praktinis darbas: II sesijos 1 dienos patirties – komunikavimo ir kūrybiškumo kompetencijų ugdymo – reflektavimas ir tobulėjimo krypčių apibendrinimas (60 min.).

5. Pateiktis „Pilietinės, pažintinės ir skaitmeninės kompetencijų ugdymas dirbant su atnaujinta priešmokyklinio ugdymo programa“ (30 min.).

Praktinis darbas. Pilietinės, pažintinės ir skaitmeninės kompetencijų analizė <https://www.mokykla2030.lt/kompetenciju-ir-vaiko-raidos-aprasai/> (60 min.).

6. Pateiktis „Pilietinės, pažintinės ir skaitmeninės kompetencijų plėtotės planavimas ir įgyvendinimas priešmokyklinio ugdymo praktikoje: ugdytinių iniciatyvą palaikantys ugdymo planavimo sprendimai, ugdymo organizavimo alternatyvos, aplinkos kūrimo ir metodų parinkimo galimybės” (30 min.).

Leidinio *Patirčių erdvės* projektų „Kaip išradingai švęsti šventes?” (I knyga, 21 p.), „Ko dar norėčiau išmokti?” (I knyga, 23 p.), „Kaip susidraugauti su kompiuteriu ir televizoriumi?” (I knyga, 13 p.) analizė, atrandant sąsajas su pilietine, pažintine ir skaitmenine kompetencijomis. Aptarti projektuose taikomus metodus, kuriamas aplinkas, parenkamas priemonės, galimybes aktyviam vaiko dalyvavimui. Užduoties pristatymas (90 min.).

7. Praktinis darbas. Pilietinės, pažintinės ir skaitmeninės kompetencijų integravimo galimybės skirtingose ugdymo srityse ir kontekstuose: idėjų paieška ir veiklų modeliavimas.

Praktinis darbas: sukurti projektą, orientuotą į pilietinės, pažintinės ir skaitmeninės kompetencijų ugdymąsi numatant projekto tikslą, planą, galimas vaikų idėjas ir projektinę veiklą, numatomus vaikų pasiekimus. Užduoties pristatymas (120 min.).

8. Praktinis darbas. II sesijos 2 dienos patirties – pilietinės, pažintinės ir skaitmeninės kompetencijų ugdymo – reflektavimas ir tobulėjimo krypčių apibendrinimas (60 min.).

9. Pateiktis „Kultūrinės ir SESG kompetencijos ugdymas dirbant su atnaujinta Priešmokyklinio ugdymo programa” (30 min.).

Praktinis darbas. Kultūrinės ir SESG kompetencijų analizė.

<https://www.mokykla2030.lt/kompetenciju-ir-vaiko-raidos-aprasai/> (60 min.).

10. Pateiktis „Kultūrinės ir SESG kompetencijų plėtotės planavimas ir įgyvendinimas priešmokyklinio ugdymo praktikoje: ugdytinių iniciatyvą palaikantys ugdymo planavimo sprendimai, ugdymo organizavimo alternatyvos, aplinkos kūrimo ir metodų parinkimo galimybės”.

Leidinio *Patirčių erdvės* projektų „Kodėl kiekvienas yra svarbus?” (I knyga, 8 p.), „Ko mus moko olimpinės žaidynės?” (I knyga, 9 p.) analizė, atrandant sąsajas su kultūrine ir SESG kompetencijomis. Aptarti projektuose taikomus metodus, kuriamas aplinkas, parenkamas priemonės, galimybes aktyviam vaiko dalyvavimui. Užduoties pristatymas (60 min.).

11. Praktinis darbas. SESG ir kultūrinės kompetencijų integravimo galimybės skirtingose ugdymo srityse ir kontekstuose: idėjų paieška ir veiklų modeliavimas. Praktinis darbas: sukurti projektą, orientuotą į SESG ir kultūrinės kompetencijų ugdymąsi numatant projekto tikslą, planą, galimas vaikų idėjas ir projektinę veiklą, numatomus vaikų pasiekimus. Užduoties pristatymas (120 min.).

12. Praktinis darbas. II sesijos 3 dienos patirties – SESG ir kultūrinės kompetencijų reflektavimas ir tobulėjimo krypčių apibendrinimas (60 min.).

13. Pateiktis „Formuojamasis vertinimas ir ugdymo personalizavimas / individualizavimas priešmokyklinio ugdymo praktikoje: pasiekimų vertinimo ir įsivertinimo metodai bei jų taikymo pavyzdžių pristatymas / demonstravimas, analizė ir aptarimas“ (60 min.).

Praktinis darbas. Diskusijos „Kokia vertinimo paskirtis, tikslas, principai?“, „Kas yra formuojamasis vertinimas?“ „Kaip vertinsime vaikų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, pasiekimus?“.

Praktinė užduotis. Pasiekimų vertinimų praktinių pavyzdžių pristatymas ir aptarimas.

Savarankiškas darbas. Remiantis praktine veiklos patirtimi, parinkti ir pristatyti keletą vaikų pasiekimų pavyzdžių, atspindinčių skirtingus pasiekimų lygius (180 min.).

III sesija. Stiprinti mokytojų gerosios patirties sklaidą ir kolegialų mokymąsi bei praktinius savo veiklos pokyčius.

Praktinis darbas:

1. Priešmokyklinio ugdymo programos įgyvendinimo patirtys: projekto rengimas, pristatymas ir aptarimas (360 min.).

2. Bendradarbiavimo tobulinant ir įgyvendinant priešmokyklinio ugdymo bendrąsias programas galimybes: grupių darbo apibendrinimas ir bendradarbiavimo galimybių išryškėjimas (60 min.).

Minčių žemėlapis: naujai įgytos patirties ir bendradarbiavimo galimybių išryškėjimas.

3. Mokymų patirties diskusija „Kokių pokyčių į praktinę veiklą įnešė šie mokymai ir atnaujinta programa?“

Mokymų reflektavimas: dalyvių vertinamosios anketos pildymas (60 min.)

Mokomoji medžiaga (pavadinimas, formatas (pateiktys, leidinys, vaizdo įrašas ar pan.), apimtis ir kt.)

Lektorių pranešimų pateiktys; Priešmokyklinio ugdymo bendroji programa; savarankiško darbo užduotys su lydinčia medžiaga; vaizdo įrašai (ugdomųjų veiklų pavyzdžiai, ugdomųjų veiklų pristatymai).

Techninės priemonės

Nuotoliniams mokymams organizuoti skirta virtuali aplinka ir įranga.

Programai rengti naudotos literatūros ir kitų informacinių šaltinių sąrašas

1. Atnaujinamos Priešmokyklinio ugdymo bendrosios programos projektas (2022).
2. *Ankstyvojo amžiaus vaikų įtraukusis ugdymas. Naujos išvalgos ir įrankiai. Galutinė jungtinė ataskaita* (2017) Prieiga per internetą: https://www.european-agency.org/sites/default/files/iece-summary-lt_0.pdf
3. Rakickienė, L. (2021) *Priešmokyklinio amžiaus (5-6 metų) vaiko socialinės-emocinės ir kognityviosios raidos aprašas*. <https://www.mokykla2030.lt/kompetenciju-ir-vaiko-raidos-aprasai/>
4. *Priešmokyklinio ir pradinio ugdymo informatikos bendrosios programos metmenys* <https://informatika.ugdome.lt/wp-content/uploads/2018/09/Informatika.-Priešmokyklinis-ir-pradinis-ugdymas.-2018-08-20.pdf>
5. Dagienė, V. (2017). *Kompiuterių visiems nenupirksime, bet informatinį mąstymą galime suteikti*. Prieiga internete: <https://www.15min.lt/mokslasit/straipsnis/technologijos/v-dagiene-kompiuteriu-visiems-nenupirksime-bet-informatini-mastyma-galime-suteikti-646-896538>
6. Kompetencijų ir Vaiko raidos aprašai (Versija 4.0 2021-09-29) Prieiga per internetą: <https://www.mokykla2030.lt/kompetenciju-ir-vaiko-raidos-aprasai/>
7. Gražienė V. ir kt. (2021). *Patirčių erdvės: rekomendacijos priešmokyklinio ugdymo pedagogui*. (I ir II knygos), Nacionalinė švietimo agentūra
8. *Išmaniosios technologijos ir informatinis mąstymas. Rekomendacijos: ką būtina žinoti ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikų tėvams (globėjams) ir mokytojams*. Prieiga per internetą: <https://www.nsa.smm.lt/wp-content/uploads/2021/01/ismaniosios-technologijos-ir-informatinis-mastymas-ikimokyklinis-ir-priesmokyklinis-amzius.pdf>
9. *Žaismė ir atradimai. Rekomendacijos ikimokyklinio ugdymo pedagogui*. Prieiga per internetą: <https://duomenys.ugdome.lt/?/mm/ikim/med=98/430>
10. Monkevičienė, O. (2018). *Pedagogams ir tėvams apie penkerių-šešerių metų vaikų raidos ir ugdymo ypatumus*. V., ŠMM
11. *Pažangi pedagoginė praktika ir pedagoginės inovacijos Lietuvos vaikų darželiuose* (vad. prof. O. Monkevičienė). 2018
12. Beinorienė, R., Gražienė, V. (2016). *Nuostabūs ženklių ir prasmų pasaulis. Patarimai pedagogams, ugdantiems priešmokyklinio amžiaus vaikus*. UPC, VK
13. *Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas* (2014)
14. *Metodinės rekomendacijos ikimokyklinio ugdymo programai rengti* (2015)
15. Szarkowicz, D. 2011. *Stebėjimas ir refleksija vaikystėje*. Klaipėda: Baltic Printing House
16. OECD (2019) *Švietimas Lietuvoje, Šalių švietimo politikos apžvalgos*.
16. *Ikimokyklinis ugdymas*. Eurydice - eacea.ec.europa.eu
Prieiga per internetą: https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/early-childhood-education-and-care-44_it
17. Geros mokyklos koncepcija (2015)
18. *Ikimokyklinio ugdymo įstaigų edukacinių erdvių modernizavimas*. Prieiga per internetą: <http://www.projektas-aikstele.lt/>
19. Valstybės kontrolė (2018). *Ar išnaudojame ikimokyklinio ugdymo galimybes sėkmingesnei vaikų ateičiai užtikrinti. Valstybinio audito ataskaita*. Prieiga per internetą: https://www.fsf.vu.lt/dokumentai/VA-7_Ataskaita-ikimokyklinis_4.pdf
20. *Ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programų vykdančių mokyklų veiklos kokybės įsivertinimo metodika*. Prieiga per internetą: <https://duomenys.ugdome.lt/?/mm/dry/med=153/884>.
21. LR Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, 2019 m. lapkričio 19 d. įsakymas Nr. V-1317 *Dėl Bendrųjų programų atnaujinimo gairių patvirtinimo*. Paskelbta: TAR 2019-11-18, i. k. 2019-18414 Prieiga per internetą: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/e3e9269009e511ea9d279ea27696ab7b/asr>
22. LR Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, 2021 m. gruodžio 1 d. įsakymas Nr. V-2159 *Dėl Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2014 m. rugpjūčio 29 d. įsakymo „Dėl reikalavimų mokytojų kvalifikacijai aprašo patvirtinimo“ pakeitimo*. Paskelbta: TAR, 2021-12-01, Nr. 24811 Prieiga per internetą: <https://e-imas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/7367f7d02fbf11e4b487eaabe28831e8/asr>

23. LR Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, 2021 m. gruodžio 27 d. įsakymas Nr. V-2306 *Dėl Vaiko ugdymo ir ugdymosi poreikių, pažangos įvertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo*. Paskelbta: TAR, 2021-12-27, Nr. 27094. Prieiga per internetą: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/ab192f1066de11eca9ac839120d251c4>
24. Jungtinės tautos (1989). *Vaiko teisių konvencija*. Prieiga per internetą: <https://unicef.lt/veikla/vaiko-teisiu-konvencija/>
25. *Valstybinė švietimo 2013–2022 metų strategija* (2013). Valstybės žinios, 140-7095. Prieiga per internetą: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.463390>
26. Tarptautinė mokslinė-praktinė konferencija „*Inovacijos vaikų darželyje 2019*“ Prieiga per internetą: <https://www.ikimokyklinis.lt/index.php/projektai/projektu-veiklos/ivyko-tarptautine-moksline-praktine-konferencija-inovacijos-vaiku-darzelyje-2019/26091>
27. Stony, M. (1998) *The Universal Design File*. NC State University, The Center for Universal Design; <http://www.certec.lth.se/fileadmin/certec/Kirre/102-154-1-PB.pdf>
28. *The future of education and skills. Education 2030*. OECD, 2018
29. *Monitoring Quality in Early Childhood Education and Care*, 2015, OECD,
30. Lillejord, S., Børte, K., Halvorsrud, K., Ruud, E., & Freyr, T. (2017). *Transition from kindergarten to school: A systematic review*. Oslo: Knowledge Centre for Education

Kvalifikaciniai reikalavimai lektoriams

Daktaro arba magistro laipsnis ir / arba suaugusiųjų mokymo patirtis (kvalifikacijos tobulinimo programų įgyvendinimas)

Reikalavimai dalyviams

Kompetencija (-os)	Turėti priešmokyklinio ugdymo programos vykdymo ir / ar priešmokyklinio ugdymo programos vykdymo organizavimo patirties.
Praktinės veiklos patirtis	Turėti ne mažesnę kaip 1 metų praktinio darbo patirtį priešmokyklinio ugdymo organizavimo ir / ar teikimo, švietimo pagalbos teikimo srityje, dirbant priešmokyklinio ugdymo pedagogais ir ikimokyklinio ugdymo įstaigų vadovais, jų pavaduotojais ugdymui.

Priedai
